

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani 2. julija 1884.

Obs eg: Trtna uš na Dolenjskem. — Obdelujmo umno naša polja! (Dalje.) — Študije o povzdigi našega kranjskega sadjarstva. (Dalje.) — Nova kmetijska knjižica. — V čem obstoji skrivnost, otroke k skupnosti in slogi vzgojevati? — Trgovinska in obrtna zbornica. (Dalje.) — Govor dr. Bilinskega o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Trtna uš na Dolenjskem.

Ta najhujša šiba božja, katera zamore trtogoječega kmetovalca zadeti, je torej — žalibog — na Dolenjskem konstatirana, in sicer v vinogradih okolo Velike Doline.

Da bode v trtji okolo Velike Doline trtna uš kmalu zaplodena, to izrekel je uže leta 1880. naš strokovnjak R. Dolenc v svojem poročilu do deželnega odbora; ko je takrat vinograde okolo Velike Doline preiskaval, pa trtne uši v njih še ni našel. Velika Dolina leži namreč ravno nasproti Kapelam na Štajarskem, kjer je trtna uš uže pred letom 1880. vgnjezdna bila, in vrh tega še v direktni črti tam vladajočega vetra. Med Kapelami in trtjem Velike Doline je res še precejšnji kos štajarske ravnine, je tudi Sava in ravnina pri Jesenicah; ali kaj je vse to za krilato trtno uš? Ako jo je veter iz klosterneuburških vinogradov čez vso ravnino na desnem bregu Donave, čez Donavo, katera je vsaj trikrat širša nego je Sava, in čez ravnino na levem bregu Donave v bizamberške in encerdorfske vinograde zanesel; ako jo je še celó iz Francije čez vse med njo in Švico ležeče alpe v vinograde genevske okolice zatrosil — kaj bi je ne iz Kapel na Štajarskem, ali pa tudi iz malo oddaljenega Novega Dvora na Hrvatskem v mokriške, jeseniške in velikodolinske vinograde na Dolenjskem? Sicer je zamogla pa tudi nebrižnost ljudstva samega k prenešenji in vgnezdenji trtne uši na dolenjski strani veliko, ako ne največ pripomoči, kajti, kako je drugače mogoče, da se uš zatrosi, ako zahajajo Kranjci v štajarske, Štajarci pa v kranjske vinograde čisto svobodno.

Pa naj se je zatrosila trtna uš po kakoršni koli poti v vinograde Velike Doline, faktum je, da jo tam imamo, in vpraša se, kaj sedaj početi?

Kakor kaj obile in drage skušnje na Francoskem, kjer je trtna uš uže na sto in sto tisoč hektarov vinogradov popolnem uničila, in kakor enake skušnje v Klosterneuburgu, po Ogerskem itd. do dobrega spričujejo, ni ga še razun preplavenja vinogradov z vodo sredstva izumljenega, katero bi trtno uš uničilo, trti pa čisto nič ne škodovalo. Francoska vlada ni za izumljenje takega sredstva nič manj nego 300.000 fran-

kov razpisala; pa še nihče si jih ni prilastil. Preplavenje z vodo je pa le v ravninah mogoče, nikakor pa ne v rebrih.

Vsa druga sredstva, katera se proti temu škodljivcu uporabljajo, imajo trojni namen. 1) Namen, omejiti preteče zlo, da se nikakor naprej širiti ne more; 2) namen, ušno zalego v toliko reducirati, v številu zmanjšati, da, akoravno na trtnih koreninah živeča, trte vendar ne uniči in njene rodovitnosti bistveno ne zmanjša; 3) namen, trte pri čisto nič zmanjšanem številu uši na koreninah vendar pri čvrsti rasti in polni rodovitnosti obdržati. To tretje sredstvo je, ker se ga zamore uporabiti ali uvēsti, ko se trtna uš v enem kraju niti še vgnjezdila ni, preservativno, kajti ono varuje trto pogina, uže predenj se mrčes na trti pokaže.

Vprašamo se, katero teh treh sredstev naj se v Veliki Dolini uporabi? kajti, da se ne bode proti trtni uši čisto nič učinilo, na to pač niti misliti ni; saj je vendar sicer vse dolenjsko vinstvo popolnem pogubljeno in to tem bolj, ker se mu trtna uš tudi od druge strani, čez Semič, s prav mogočnimi koraki približuje.

Ali se dá prvo sredstvo, to je lokalizovanje zla, v Veliki Dolini še z uspehom uporabiti ali je uže za to prekasno, je od tega odvisno, v koliki meri je uš uže vgnjezdna. To se dá določiti le na ta način, da se čez vse vinograde tako rekoč mreža poskušnih jam raztegne. Po vseh vinogradih, k večjemu 10 metrov v kvadratu, bi se moralo po eno trto globoko izkopati, ter prepričati, je li uši še prosta ali pa uže nalezena.

Da, še celó v središči tako nastalih kvadratov bi se moralo v isti namen po eno trto izkopati. Bolj površno preiskavanje vinogradov je ničevó! In ako bi se po taki preiskavi našlo, da je uš le na gotovih in prilično majhnih prostorih vgnjezdna, potem bi se moralo take prostore in še 10 metrov na okrog, urno, to je gotovo še pred septembrom čez in čez prav dobro z žveplenim ogljenecem napojiti — impregnirati — ter jih vrh tega še s katranom prevleči. Pred mesecem septembrom bi se moralo to storiti, ker sicer bi žvepleni ogljenec le neleteče, nekrilate uši uničil, ne pa tudi krilatih, po katerih se zlo ravno v oddaljene kraje naprej razširja, kajti te bi v pričetku septembra uže izrojiti utegnile. Sicer je pa lokalizovanje uši vedno težavno, jako težavno, kajti da bi bili popolnem sigurni vspeha, mo-

rala bi se vsaka trta posebej preiskati. Do dobrega posrečilo se je lokalizovanje trtne uši baš le v Istri blizu Pirana, pa še tam večinoma s preplavenjem, in baš ne toliko s pomočjo žveplenega ogljenca.

Na vsak način ima pa lokalizovanje, ako je sploh še mogoče, ako se tudi popolnem ne posreči, to je, ako se tudi uš popolnem ne uniči, — trte gredó pri tem se ve da vse v nič, navadno se še pred impregniranjem zemlje izkopljejo ter zažgó — to veliko korist, da se uš jako, jako decimira in se torej vsled tega v dalnji zaploditvi močno omeji.

Da bi pa v Veliki Dolini uže samo lokalizovanje popolnem zadostovalo, **na to niti misliti ni**. Naj se jo danes še tako dobro lokalizuje, čez malo časa se bode zopet čez Savo priklatila, kajti na Štajarskem, celó pa na Hrvatskem je uže v tako veliki meri razširjena, da jej skoraj nikakor v okom priti ne morejo.

(Konec prihodnjič.)

Obdelujmo umno naša polja!

Spisuje V. Rohrmann, pristav deželne kranjske vinarske in sadjarske šole na Slapu.

II.

Zakaj ne zboljšujemo rodovitnosti zemlje z globokejšim obdelovanjem?

Uže potrebno, ne le koristno je, da pričnemo našo zemljo globokejše obdelovati, kajti da to plodonosnost njeno pospešuje, znano je vsestransko!

Večji in boljši pridelki, koje umni kmetovalci s tem dosežejo, poplačajo obilno narasle večje stroške globokejšega obdelovanja. Slednje je pa uže tudi tega del tako drugod vdomačeno in koristonosno, da se umno gospodarstvo v sedanji dobi brez njega še misliti ne more!

Žalibog! da smo Dolenjci tudi v tem oziru še tako na nizki stopinji!

Naša, ne borna, pač pa dosedaj manj plodonosna zemljišča zamoremo s tem izdatno zboljšati! — Globoko obdelovanje je 22—32 cm. (8—12") globooko oranje ali pa samo zrahljanje spodnje plasti na isto globokost v zvezi z navadnim oranjem.

Nam li je res tako obdelovanje v korist? — Da! Kajti ž njim dosežemo večji in boljši pridelek. Zemljišča se z globokim obdelovanjem prostorno povečajo; zgornja plast postane močnejša in spodnja rahlejša. Zaloga rastlinske hrane — redilnih tvarin — se vsled tega pomnoži. Korenine rastlin se v globoko zrahljani zemlji lahko in krepko razširjajo in tega del lažje preskrbijo s potrebnim živežem. Najbolj očividni dokaz o tem daje nam korenstvo, detelja itd., kojih narava globokejše obdelavanje zahteva.

Razmerje mokrote postane ugodno! V globoko zrahljani zemlji razdeli se deževna voda primerno na večji prostor, kakor v plitvi — zemlja v prvem položaji ono lahko popiva. Nasprotno pa tudi preobilno mokroto lažje odpeljuje in to deloma z odtekanjem, deloma izparivanjem. Rastline trpijo vsled tega manj radi preobilne mokrote. V spomladi se pa taka zemlja hitreje osuši in sejati se zamore bolj zgodno — lažje pravočasno.

Toda ne le mokrota se s tem dobro reguluje, ampak tudi toplota! Suša bode pri globoko obdelani zemlji manj škodovala rastlinam, kakor pa pri plitvi plasti, kajti spodnja zrahljana plast ostane bolj mokrotna, vlažna in rastline zamorejo si vsled daljših in krepko razširjenih korenin lažje s potrebno vodo iz globine preskrbeti.

Nadlegovati ne morete toraj tako močno ne preobilna mokrota ne suša vspešno rast zelišč in to je tudi deloma poglavitni razlog, da so pri globoko obdelanem polji žetve bolj gotove (osigurane). Sosebno velja to pri gorkem podnebji, kjer delj časa vročina nasprotuje normalnemu razvitku rastlin.

V tem oziru je tudi Vipavcem njihovo, res marljivo izvršeno globooko obdelovanje polja le v veliko korist — drugim pak v dober izgled umnega poljedelstva!

Toda ne le samo s tem se zboljša rodovitnost zemlje! Vsled učinka neoviranega vstopa zrakù v globokejši zrahljano plast, se razkrojitev rudninskih in organskih (živalskih in rastlinskih) tvarin živahno vrši in redilne snovi se tako rekoč rastlinam s tem razkrijejo ter postanejo takoj užitna hrana.

Velevspešno je globooko obdelavanje osobito iste zemlje, koje spodnja plast je boljše jakosti kot zgornja; z mešanjem obeh dosežemo lahko še enkrat boljši pridelke.

Prične naj se globooko obdelovanje vselej v jeseni. Surovo vrezane brazde ostanejo naj čez zimo, da jih zamore mraz v zvezi z dežjem, snegom itd. dobro prešiniti, kajti on učini najcenejšo in najhitrejšo razkrojitev, in uniči vsled globokega preoravanja na površje spravljena gnjezda mrčesov, koji našim rastlinam tolikanj, sosebno v njihovi mladosti škodujejo.

Z umnim globokim obdelovanjem znebimo se pa tudi lažje nam tako sitnega plevela, kateri prostor, živež in svetlobo našim kulturnim rastlinam krade.

Vsled vsega navedenega je rašča rastlin bolj normalna, enakomerna — pridelek gotovejši, dobiček pa večji!

Toda umno k delu!

(Dalje prihodnjič.)

Študije o povzdigi našega kranjskega sadjarstva.

Spisal R. Dolénc, vodja deželne kranjske vinarske in sadjarske šole na Slapu.

(Dalje.)

Da bi se kranjsko sadjarstvo v kratkem času bolj ko le mogoče po obili množini plemenitega sadnega drevja povzdignilo, snoval je v svojem času pisatelj teh vrstic posebno sadjarsko društvo, katero naj bi eno veliko drevesnico na Pivki, drugo manjšo pa v vipavski dolini imelo, in katerega udje naj bi le za en sam forint letnine, vsako leto najmanj 10 lepih dreves udobili. To pošteno, in na vse strani strokovnjaško dobro premišljeno podvzetje ostati je moralo pa žalibog le na papirji, kajti prvič se je na najmerodajnejšem mestu do pičice strogi ustrezbi zveličalnega birokratizma večja važnost prisvojala, kakor pa utešbi kmetiške bêde; drugič je pa moral poseči v to zadevo tudi pravi sadjarski „šarlatan“, da jo oslabi in popolnem onemogoči. Sicer je pa tudi z ustanovitvijo še tako koristnega kmetijskega društva na Kranjskem dandanes velik križ, kakor hitro ona denarno pomoč udov zahteva, in naj bode ta še tako majhna, kajti kjer je bêda, je le bêda. In zato nam po vsestranski zadobljeni in britki skušnji dandanes niti več na um ne pride, da bi se za sadjarsko društvo, kakoršno smo pred leti namerjavali, še potezali, pač smo pa mnenja, da bi sledeče sredstvo brez vsega dvoma najizdatnejše bilo v prilično prav kratkem času, kranjsko sadjarstvo z obilo pomnožitvijo sadnega drevja povzdigniti.

gospodarske, obrtniške in národne.

Izbajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

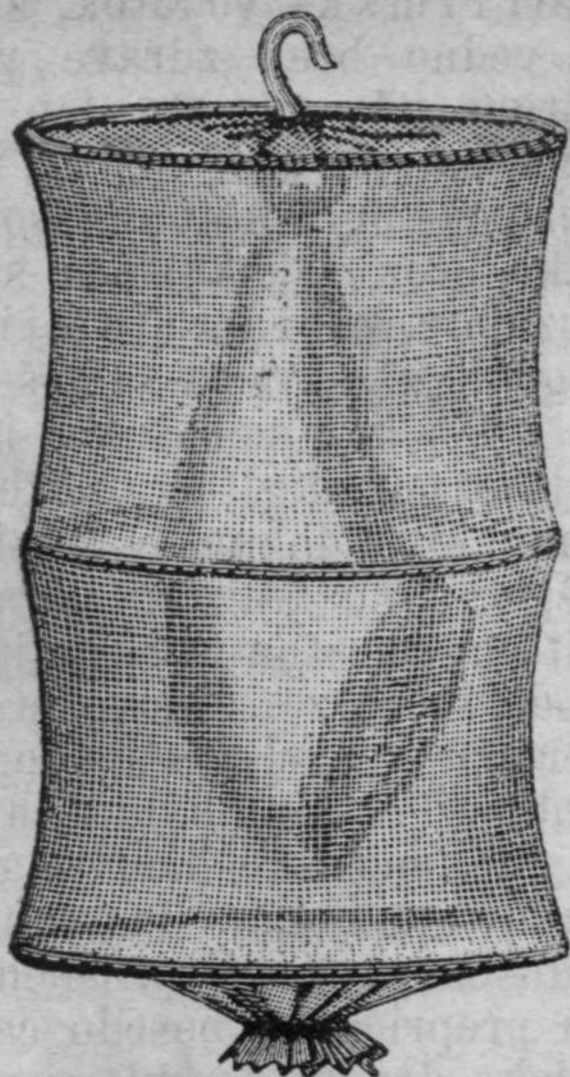
V Ljubljani 9. julija 1884.

Obség: Obrambena priprava proti muham. — Trtna uš na Dolenjskem. (Konec.) — Študije o povzdigi našega kranjskega sadjarstva. (Dalje.) — C. k. kmetijska družba kranjska. — Trgovinska in obrtna zbornica. (Dalje.) — Govor dr. Bilinskega o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja (Dalje.) — Noč pred sv. Dnevom. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Obrambena priprava proti muham.

Komu ni znano, kako nadlego napravljajo poleti muhe? Ne le, da človeka jezijo s svojo sitnostjo, ampak one onečedijo tudi jedila in jih storé celó nezdrava. Posebno rade sedajo muhe na nekuhano meso. Da se meso obrani pred njimi, napravi se lahko obrambena priprava, kot je narisana v zraven stoječi podobi. Naredi se ta priprava na priprosti način tako-le: Okolo treh, primerno velikih obročev pri-bije se tanka, drobno-luknjičasta mreža iz žice ali pa iz kake redke tkanine. Na vrhu dene se mreža iz ravno take tvarine ter skozi sredo vtakne železna kljuka v podobi črke S. Zgornji del kljuke služi, da se obesi celo priprava prosto viseč na strop ali kam drugam, sprednji del kljuke pa služi za obešanje mesa. — Spodnje dno priprave mora biti na vsaki način iz tkanine, ter tako na spodnji rob mreže pritrjeno, da se dá, kakor se iz podobe razvidi, na sredi skupaj zvezati ali pa razvezati, kedar se deva meso v pripravo.

Trtna uš na Dolenjskem.

(Konec.)

Lokalizovanja zla se mora — to se razumi samo ob sebi — visoka vlada sama lotiti, od posestnikov vinogradov se ne bode nič zgodilo, kakor se tudi drugod ni, kjer se je trtna uš prikazala.

Drugo sredstvo, katero le v reduciranji uši s pomočjo večkratne porabe žvepljenega ogljenca obstoji, ali tako zvano injekciranje, ugaja sicer svojemu namenu, pa v gospodarskem oziru ni opravičeno. Obile skušnje v Klosterneuburgu dokazujejo namreč, da žve-

pleni ogljenec, katerega se večkrat v letu v toliki meri med trte v tla izliva, sicer ne pokončuje trte, pač pa da pogine velikansko število trtne uši med njimi; a ta stvar toliko stane, da se nikakor ne izplača, upotrebiti to sredstvo. En sam avstrijski oral vinograda, pravilno injektiran, stane v Klosterneuburgu toliko na leto, da pride v najboljši letini vedro vina pridelovalcu na 20 gold. Sicer je pa pri uporabljenji tega sredstva še nekaj potrebno, namreč obila gnojitev trt, ker brez te gredó vse eno kmalu pod nič.

Edino dandanašnje sredstvo, katero zamore ne le dolenjsko, marveč cele Evrope vinstvo pred poginom rešiti, je tretje, katero ima namen, trto navzlic trtni uši čvrsto rastečo in rodečo obdržati. To sredstvo obstoji v sadenji ameriških, trtni uši upirajočih se trtnih plemen in v cepljenji domačih trt na nje. Trtna uš prišla je kakor znano iz Amerike v Evropo. V Ameriki imajo pa posebne trte, katere ne spadajo v botanični red naših trt: *vitis vinifera*, ampak v red trt: *vitis aestivalis*, *vitis riparia*, *vitis labrusca*, *vitis salonis* itd.

Nekatere teh trt ne rodé nič grozdja, druge pa prav obilo, toda čudno dišečega, kar stori, da vino Evropejcem ne gre v slast. Pa kakor rečeno, to velikansko dobroto imajo, da jih — pa zopet le nekatere vrste in ne vse s kraja — trtna uš uničiti ne more. In zato se vpeljujejo v kraje, kjer trtna uš uže delj časa razsaja, kakor na Francosko, Ogersko itd., take prave ameriške trte, na-nje se cepijo domače, evropejske (prav za pravo azijske) vrste, in ž njimi se zasajajo novi vinogradi. Na Francoskem imajo uže na tisoče hektarov tako zasajenih vinogradov, in oni se skažejo navzlic trtni uši na koreninah izvrstno v vsakem oziru.

Ako hočemo dolenjsko vinstvo in s tem celo dolenjsko deželo popolnega gospodarskega poloma rešiti, je neobhodno potrebno, da se prične koj v najmerodajnejših krogih na to ne še le misliti — ampak uže delati; da se preskrbi Dolenjski na milijone pravih ameriških, s cepiči domačih najboljših vrst cepljenih trt, katere naj bi se ali čisto brezplačno, ali pa vsaj po zeló nizki ceni vsem tistim kmetovalcem oddajale, kateri bi si hoteli ž njimi nove vinograde nasaditi. Kmetovalcem samim ameriške trte — ključé v namen cepljenja domačih vrst na-nje oddajati, bilo bi čisto brez vsega pomena, kajti ameriške trte v velikanski meri cepiti ni tako priprosta reč.

ljenje zahteva uže posebno umnih priprav in pa posebne vrtnarske spretnosti. Za pomnožitev pravih ameriških trt in njih precepljenje treba je na Dolenjskem posebni zavod ustanoviti. Najboljši tak zavod bi bil pa neovrgljivo popolna vinorejska in sadjerejska šola, katera bi svoje lastne vinograde s samimi, na ameriški podlagi cepljenimi najboljšimi evropskimi vrstami trt zasadila, katera bi bila pa tudi tako rekoč prava tovarna za pridelovanje in oddajenje takih trt dolenjskim kmetovalcem.

Dolenjska vinorejska in sadjerejska šola preskrbljena bi morala biti koj v početku: 1) z zadostnim številom pravih ameriških sort trt, kakor so: „*lasores*“, „*riparia*“ in „*aestivalis*“, da bi se na njih vsako leto velikanski broj ključev prideloval. Previdena bi morala biti 2) s številu ključev primerno trtnico peščenega sveta, v kateri bi se ključi v enem letu v ukorenjene sajenice ali bilfe spreminjali; 3) z drugo trtnico za pridobitev prav tenkih cepičev domačih trtnih plemen, kajti ameriške trte imajo kaj tenak mlad les, tako sicer, da jih ni mogoče z le količkaj debelimi cepiči požlahniti; 4) z zadostno množino posebno pripravljenih gorkih léh (Mistbeete), v katerih edino je mogoče ameriške trte s povoljnim vspehom cepiti in požlahniti, tako, da se v njih cepljene trte, če so se dobro prijele, zopet trtnici, in čez eno ali dve leti pa še vinogradu izročé.

Ustanovitev popolne vinorejske šole na Dolenjskem je z ozirom na pretečo trtno uš **neobhodno potrebna**. Ne zadostuje nam več, da se vinogradi s pravimi cepljenimi ameriški trtami zasade, marveč jih je treba tudi prav racijonelno zasaditi, kajti kakor hitro trtna uš nastopi, izostati ali odpasti mora **grubanje trt po polnem**, ker sicer vsa ameriška trta nič ne hasne, ker zadobi po grubanji domača sorta trte les, svoje lastne korenike, na katerih se uš naseli, in katere vsled tega potem vendar le poginejo. Pa še nekaj je, kar dolenjsko vinorejsko šolo zaradi preteče trtne uši zahteva ter na dan kliče. Ameriška podlaga evropske trte je podobna pač materi, katera more dva otroka dojeti, en otrok je trtna uš, drugi evropsko deblo trte. Mati, katera mora dva otroka dojeti, si mora tudi sama dobro z živežem streči, in ravno tako je pri ameriški trti, katera je cepljena z domačo. Ameriška trta ima res da izredno čvrsto rast, ali po trtni uši nalezena mora vendar le v prilično malih letih upešati, in po tem treba jo zagnojiti. Zdajšnje dolenjsko gnojenje trt, s plastjem in ajdovimi plevami pa ne bode **nikakor** zadostovalo; treba je šole, katera bode kmetovalce prepričala, da je treba tudi trte z živinskim gnojem gnojiti, katera bode pa tudi kmetovalce učila, po kaki poti se ga bode lahko pridelovalo, kako se bode moralo sploh vse sedanje dolenjsko kmetijstvo po vsem prestrojiti.

Sedanje dolenjsko vinstvo donaša pri vsej ugodnosti podnebja in zemlje, v prvi vrsti zaradi preprimitivnega načina gospodarstva s trto, vsled načina naprave in ohranitve vina gospodarju le toliko da zamore v dobri letini piti in zraven morda še davke plačati.

Uže samo to bi moralo naše, od kmetskega ljudstva v prvi vrsti pač v namen zmanjšanja bēde izvoljene gospode uže z davna napotiti, da bi Dolenjski čez vse potrebno vinarsko in sadjerejsko šolo podelili; no, zdaj jo pa še trtna uš za *conditio sine qua non* obstanka dolenjskega vinstva postavlja; torej bi bil pač poslednji čas, da bi se od vednega cincanja uže vendar enkrat odstopilo, ter deželi to dalo, kar uže vladajoča revščina in vrh tega še najhujša preteča nevarnost zahteva.

Proč z neplodno visoko politiko, proč z vsem strankarskim terorizmom, osebnim mrženjem in na dan z dejanji, katera bodo ustregla glasu ubozege, v bēdi zapuščenega in pojemljajočega dolenjskega kmetskega naroda!
Iz „Ljublj. Lista“.

Študije o povzdigi našega kranjskega sadjarstva.

Spisal R. Doléne, vodja deželne kranjske vinarske in sadjarske šole na Slapu.

(Dalje.)

Na osnovo eraričnih sadnih drevesnic v deželi niti torej misliti ni, pa vsaj jih še tudi po družih, v kmetijskem napredku veliko više, kakor Kranjska stoječih deželah ne nahajamo. Na Kranjskem smo še v posnemani koristnih uvedeb družih dežel kaj počasni, ako ne še celó čisto indiferentni; kdo hoče ali more torej zahtevati, da bi se kaka originalna in bodi še tako dobra ideja na Kranjskem najprej realizirala? Ali ni, na pr., kaj malo častno za nas Kranjce, da se v statistiki bere: „Ljubljana (naše glavno mesto!) je najnezdavejše mesto Avstrije, kajti po tifoznih vzrokih provzročena mortaliteta je v njej največja“. In zakaj je temu tako? Zato, ker so vodnjakom stranišni kanali najbližji sosedje.

Kolikokrat se ne preseče pri zgradvanji novih staveb v Ljubljani (šola na grabnu, Debevčeva hiša itd.) stari rimski vodotok, zdajšnja Ljubljana je pa venčar še vedno brez zdrave pitne vode. Mala Gorica ima gotovo uže čez sto let dobro pitno vodo napeljana, ona ima pa tudi uže 2, reci: dve društvi, kateri s pomočjo pnevmatičnih sodov stranišča izpraznujete ter tako brez najmanjšega smradu, fekalije iz mesta odvozujete, podavajoč jih kmetijstvu. V naši metropoli ni o vsem tem še ničesa videti.

To, kar smo tukaj navedli, ne spada sicer v študijo o povzdigi kranjskega sadjarstva, pač pa je to eminenten dokaz, v kaki veliki veljavi, da je pri nas gēslo: „nur langsam voran“ še dandanes. Ako se tako vitalna mestna vprašanja povoljno ne rešijo, kdo se bode še le za osnovo eraričnih sadnih drevesnic, katere bi v prvi vrsti ubogemu kmetovalcu koristne bile, pobrinil? Vsa hvala in čast zdajšnjemu tajniku naše c. k. kmetijske družbe g. G. Pirca, kateremu je prava ureditev sadne drevesnice dobro znana, in je navdušen za pravi prospeh našega kmetijstva, z mirno in prepričalno besedo centralni odbor naše c. k. kmetijske družbe do sklepa privedel: da se bode uže mnogo mnogoletnemu dosedajšnjemu, uzorno brezglavnemu gospodarstvu na društvenem vrtu na Poljanah vendar enkrat konec storil; ter se bo vrt skoro izključljivo v izgledno sadno drevesnico spremenil. Nastavil se bode v ta namen ondi vrtnar prav strokovnjak, kateri bode do 15.000 lepih visokodebelnatih sadnih dreves na leto izgojiti moral, in te se bodo oddajale potem po tako nizki ceni, da si jih bode še celó revni kmetovalec kupiti zamogel. Ta drevesnica bode ob enem tako rekoč mati vsem drugim drevesnicam ljudskih šol, katere se bodo po nji s sadnim semenom; cepiči, divjaki itd. preskrbovale. Po osnovi čisto nove drevesnice na prostoru c. k. kmetijske družbe na Poljanah zadobila bode ona (družba) krasen izgleden objekt namesto zdajšnje smešno-neumne brezrednosti, in za to more vsakega, za povzdigo kranjskega sadjarstva resnično vnetega kranjskega kmetovalca ta novi ukrep le jako veseliti, in reči mora: Bog daj dobro srečo!